

І.Я. Чугунов

Доктор економічних наук, професор

І.Ф. Книшенко

ПЕРСПЕКТИВНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ І ПЛАНУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ ПОКАЗНИКІВ УКРАЇНИ НА 2007–2009 РОКИ

На даному етапі розвитку національної держави стратегічною метою є забезпечення умов стійкого довготривалого економічного зростання та досягнення якісного рівня життя населення передусім шляхом посилення структурно-інноваційної складової економіки, створення сприятливого інвестиційного середовища.

Державне регулювання економічної та соціальної політики реалізується за допомогою бюджетного механізму, який включає, з одного боку, процес перерозподілу вартості ВВП, а з іншого – вплив на соціально-економічний розвиток держави та адміністративно-територіальних одиниць. Перспективне прогнозування доходів і видатків бюджету є одним із вагомих елементів державного регулювання сталого розвитку та забезпечення економічного зростання.

Основними цілями податково-бюджетної сфери на середньострокову перспективу можна визначити:

- побудову інноваційно-інвестиційної моделі розвитку економіки з метою забезпечення достатньо високих темпів економічного зростання;
- підвищення рівня державних соціальних стандартів;
- удосконалення системи оплати праці;
- стимулювання зайнятості та створення нових робочих місць з метою підвищення рівня життя населення;
- створення умов для всебічного гармонійного розвитку людини;
- розвиток підприємництва та створення рівних умов для суб'єктів господарювання;
- узгодження стратегічних цілей та пріоритетів розвитку держави та регіонів;
- поступове входження України до світової економічної системи.

Прогноз економічного і соціального розвитку України

Прогноз економічного та соціального розвитку на середньострокову перспективу враховує зростання внутрішнього попиту, поступове нарощування інвестицій, продовження процесу реформування податкової системи, спрямованого на зменшення податкового навантаження, розширення податкової бази та інтеграцію України до світового господарства.

Прогноз передбачає створення сприятливого податкового режиму та амортизаційної політики, поліпшення інвестиційного і підприємницького клімату, збільшення притоку прямих іноземних інвестицій, послідовне створення умов для розвитку фондового ринку, підвищення рівня життя та зростання зайнятості населення.

У середньостроковій перспективі передбачається зростання реального ВВП на рівні 6–7,5 % (табл. 1). Економічне зростання забезпечуватиметься шляхом розширення внутрішнього споживчого та інвестиційного попиту, зміцнення конкурентоспроможності вітчизняної економіки, підвищення ефективності використання виробничих ресурсів та науково-технологічного потенціалу. При цьому економічне зростання базуватиметься на закріпленні інноваційно-інвестиційної моделі розвитку, підвищенні добробуту населення, здійсненні ефективних структурних перетворень в економіці, суттєвому вдосконаленні ринкових інститутів.

Продовження ефективної бюджетної та монетарної політики має зберегти стабільну цінову ситуацію. Показник інфляції утримуватиметься на помірному рівні з поступовим зменшенням в міру нарощування обсягів виробництва споживчих товарів: з 7,8 % (грудень до грудня попереднього року) у 2007 р. до 6,1 % у 2009 р.

Збереження темпів економічного зростання та підвищення ділової активності має забезпечити збільшення прибутків підприємств. Так, прогнозується зростання цього показника зі 109 млрд грн у 2007 р. до 133,5 млрд грн у 2009 р.

Забезпечення соціальних гарантій населенню разом із поліпшенням підприємницького клімату та відновленням тенденції зростання зайнятості сприятиме збільшенню реальних доходів домогосподарств та підвищенню платоспроможного попиту населення. У середньостроковій перспективі очікується збільшення фонду оплати праці робітників, службовців, військо-

Таблиця 1

Основні прогнозні показники економічного і соціального розвитку України

Показник	2007	2008	2009
ВВП номінальний, млрд грн	599,8	684,2	778,1
ВВП реальний, темп зростання, %	106,0	106,5	107,5
Індекс споживчих цін, %			
в середньому до попереднього року	108,5	107,0	106,3
грудень до грудня попереднього року	107,8	106,5	106,1
Індекс цін виробників, %			
в середньому до попереднього року	111,5	107,5	105,8
грудень до грудня попереднього року	109,1	106,9	105,3
Обсяг продукції промисловості, % до попереднього року	108,2	109,1	110,0
Валова продукція сільського господарства % до попереднього року	103,4	103,6	104,2
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування, млрд грн	73,5	81,5	97,0
Прибуток прибуткових підприємств, млрд грн	109,0	117,5	133,5
Збиток збиткових підприємств, млрд грн	35,5	36,0	36,5
Фонд оплати праці працівників, млрд грн	183,5	210,7	241,2

вих, працівників малих підприємств та галузі сільського господарства зі 183,5 млрд грн у 2007 р. до 241,2 млрд грн у 2009 р.

Прогноз показників зведеного та Державного бюджетів України на 2007–2009 рр. є передбаченням можливих обсягів бюджетних ресурсів з урахуванням прогнозних макроекономічних показників на зазначений період.

Прогноз доходів зведеного бюджету

Прогноз доходів зведеного бюджету на 2007–2009 рр. розроблено на основі відповідних макроекономічних показників ретроспективного аналізу динаміки обсягу та структури доходів зведеного бюджету та з урахуванням політики у сфері податкового регулювання.

Головним завданням податкової політики на 2007–2009 рр. є досягнення стабільності законодавства з питань оподаткування на основі Податкового кодексу України. В основу його розробки покладено подальше зменшення податкового навантаження та розширення бази оподаткування.

Пріоритетним має стати реформування податків, які надходять до місцевих бюджетів: місцеві податки і збори, податок на доходи фізичних осіб, податок на майно, плата за землю тощо, що сприятиме забезпеченню фінансової самодостатності місцевих органів державного управління.

Податки, які є бюджетоутворюючими: податок на додану вартість, податок на прибуток, акцизний збір удосконалюватимуться в частині спрощення процедури адміністрування, відповідності міжнародним стандартам та доступності застосування. Передбачається поступове зниження ставок податків на додану вартість і прибуток підприємств та запровадження податку на майно і єдиного соціального податку.

Зниження податкового тиску на суб'єктів оподаткування пропонується здійснювати поетапно. Важливим кроком має стати зменшення податкового навантаження на фонд оплати праці. Вже у 2006 р. передбачається відрахування до Пенсійного фонду України та Фонду зайнятості знизити сукупно на 2 % і довести єдину ставку внеску з 29,3 % у 2007 р. до 25 % у 2009 р.

Одночасно починаючи з 2007 р. пропонується ставку податку на прибуток підприємств зменшити з 25 до 23 % та на 1 % – кожного наступного року, з доведенням її розміру до 20 %.

Ставку ПДВ планується знизити на один відсоток у 2007 та у 2008 рр. і закріпити її розмір на рівні 18 % у 2009 р.

Крім того, починаючи з 2006 р. заплановано відміну митних зборів. Зазначені зміни передбачають одночасне розширення бази оподаткування за рахунок скасування залишків податкових пільг, які не мають соціальної спрямованості, та перенесення податкового навантаження на податок, який регулює ринок споживання шкідливих для здоров'я товарів, тютюну та алкогольних напоїв.

Прогноз надходжень сум податку з доходів фізичних осіб здійснюється виходячи із Закону України “Про податок з доходів фізичних осіб”, згідно з яким базова ставка оподаткування доходів з 01.01.2007 р. буде встановлена на рівні 15 %. Основні чинники, що впливатимуть на обсяги надходжень

податку, такі: підвищення доходів населення; зменшення частки тіньового сектора економіки; підвищення ставки оподаткування. У 2007 р. порівняно з 2006 р. частка надходжень від податку у ВВП збільшиться на 0,36 відсоткового пункту. З 2007 по 2009 рр. частка податку у ВВП повільно зростатиме та на кінець прогнозного періоду становитиме 4,87 %.

Прогноз надходжень податку на прибуток підприємств здійснюється на підставі норм чинної редакції Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств” та з урахуванням поступового зниження ставки податку. Так, передбачається, що починаючи з 2007 р. вона має дорівнювати 23 %, у 2008 р. – 22 % та у 2009 р. – 21 %. На обсяги надходжень податку до зведеного бюджету також впливатимуть такі чинники, як: збільшення витрат підприємств на оплату праці; підвищення сум амортизаційних відрахувань внаслідок інтенсивного нагромадження основного капіталу. У середньостроковій перспективі частка надходжень сум податку у ВВП поступово зменшуватиметься (з 4,44 % у 2007 р. до 3,82 % у 2009 р.) у тому числі внаслідок зниження питомої ваги прибутку підприємств у ВВП (табл.2).

Прогнозна динаміка надходжень ПДВ розроблена виходячи з показників економічного зростання та зниження ставки податку до 19 % у 2007 р. та до 18 % у 2008 і 2009 рр. До основних чинників, що впливатимуть на обсяги надходжень податку до бюджету, належать: розвиток зовнішньої торгівлі та внутрішнього ринку; процес адаптації відповідного податкового законодавства до міжнародних норм. Вплив зазначених чинників у сукупності обумовить зменшення питомої ваги надходжень коштів ПДВ у ВВП з 7,58 % у 2007 р. до 7,27 % у 2008 р. та збільшення до 7,29 % у 2009 р.

У розрахунках прогнозних надходжень акцизного збору передбачається подальша адаптація законодавства до вимог Європейського Союзу, зокрема підвищення ставок на окремі категорії товарів та посилення контролю за

Таблиця 2

Прогноз доходів зведеного бюджету, млн грн

Показник	2007	2008	2009	Питома вага у ВВП, %		
				2007	2008	2009
Всього доходів	173282,2	195339,1	221447,3	28,89	28,55	28,46
Податкові надходження коштів	132195,9	148813,5	169003,3	22,04	21,75	21,72
з них:						
податок з доходів фізичних осіб	26511,2	32020,6	37660,0	4,42	4,68	4,84
податок на прибуток підприємств	26631,1	27778,5	29723,4	4,44	4,06	3,82
податок на додану вартість	45464,8	49741,3	56723,5	7,58	7,27	7,29
акцизний збір	12775,7	15531,3	18051,9	2,13	2,27	2,32
Неподаткові надходження коштів	35688,1	40504,6	45752,3	5,95	5,92	5,88
Інші доходи	5398,2	6021,0	6691,7	0,90	0,88	0,86

виробництвом, переміщенням та реалізацією підакцизних товарів. У зв'язку з цим рівень акцизного збору у ВВП має поступово підвищуватися (з 2,13 % у 2007 р. до 2,32 % у 2009 р.).

Основні тенденції соціально-економічного розвитку країни у середньостроковій перспективі та здійснення подальших кроків по реформуванню податкової політики щодо зниження податкового навантаження забезпечить зменшення частки податкових надходжень у ВВП з 22,04 % у 2007 р. до 21,72 % у 2009 р.

Таким чином, у 2007–2009 рр. передбачається поступове збільшення номінальних обсягів доходів зведеного бюджету, тоді як їх рівень у ВВП знижуватиметься. Частка доходів зведеного бюджету у ВВП зменшиться з 28,89 % у 2007 р. до 28,55 % у 2008 р. та до 28,46 % у 2009 р.

Прогнозні показники доходів державного бюджету

Прогнозні показники доходів державного бюджету на середньострокову перспективу базуються на показниках соціально-економічного розвитку і узгоджені з прогнозом показників зведеного бюджету. На рівень співвідношення державного та місцевих бюджетів у ВВП впливатимуть рішення, ухвалені в рамках адміністративно-територіальної реформи.

Очікується, що обсяг доходів державного бюджету у ВВП зменшиться з 22,68 % у 2007 р. до 22,18 % у 2009 р. (табл. 3, 4).

Політика стосовно дефіциту бюджету та державного боргу

У середньостроковій перспективі очікується зменшення питомої ваги дефіциту зведеного бюджету у ВВП. Так, у 2007 р. цей показник становитиме 1,6 %, у 2008 р. — 1,45 % та у 2009 р. — 1,17 %, у тому числі по загальному фонду передбачається у 2007 р. — 1,35 %, у 2008 р. — 1,20 та у 2009 р. — 0,95 %.

Таблиця 3

Прогнозні показники доходів державного бюджету, млн грн

Показник	2007	2008	2009	Питома вага у ВВП, %		
				2007	2008	2009
Всього доходів	136034,6	152713,4	172582,6	22,68	22,32	22,18
Податкові надходження коштів	98787,0	110635,1	125429,7	16,47	16,17	16,12
з них:						
податок на прибуток підприємств	26391,2	27573,3	29490,0	4,40	4,03	3,79
податок на додану вартість	45464,8	49741,3	56723,5	7,58	7,27	7,29
акцизний збір	12703,0	15462,9	17974,1	2,12	2,26	2,31
Неподаткові надходження коштів	32449,2	36741,5	41239,3	5,41	5,37	5,30
Інші доходи	4798,4	5336,8	5913,6	0,80	0,78	0,76

Таблиця 4

Прогнозні показники доходів загального фонду державного бюджету,
млн грн

Показник	2007	2008	2009	Питома вага у ВВП, %		
				2007	2008	2009
Всього доходів	107844,0	120350,8	135778,5	17,98	17,59	17,45
Податкові надходження коштів	91589,5	102151,1	115392,2	15,27	14,93	14,83
з них:						
податок на прибуток підприємств	26391,2	27573,3	29490,0	4,40	4,03	3,79
податок на додану вартість	45464,8	49741,3	56723,5	7,58	7,27	7,29
акцизний збір	7557,5	9236,7	10737,8	1,26	1,35	1,38
Неподаткові надходження коштів	12895,7	14094,5	15562,0	2,15	2,06	2,00
Інші доходи	3358,8	4105,2	4824,3	0,56	0,60	0,62

З метою стримування боргового навантаження на економіку та державний бюджет в економічно безпечних межах пріоритетними завданнями державної політики на 2007–2009 рр. визначено такі:

- посилення координації боргової політики з бюджетною та грошово-кредитною;
- своєчасне та у повному обсязі виконання зобов'язань за державним боргом;
- оптимізація часової та валютної структури боргу;
- застосування в процесі управління державним боргом операцій з дострокового погашення та інших активних операцій з управління державним боргом з метою поліпшення його структури та зменшення боргового навантаження на економіку;
- сприяння розвитку внутрішнього ринку капіталу.

Прогнозні показники видатків зведеного бюджету

Прогнозні показники видатків на 2007–2009 рр. розроблено на основі відповідних показників дохідної частини та фінансування бюджету. Обсяги видатків можуть бути уточнені на наступні роки у разі зміни макроекономічної ситуації та пріоритетів державної політики.

Під час прогнозування видатків на середньостроковий період враховувалося, що зменшення податкового навантаження на економіку не можна досягнути без відносного зниження видатків бюджету шляхом обмеження втручання держави у регулювання соціально-економічних процесів та створення можливостей для виконання ряду суспільних послуг у приватному секторі.

Оцінка ефективності витрачання бюджетних коштів проводитиметься за допомогою результативних показників, що характеризують виконання бю-

джетних програм. Результати аналізу ефективності будуть враховані в процесі бюджетного планування.

Надалі передбачається удосконалення програмно-цільового методу формування бюджету, що поліпшить прозорість та результативність його видатків у наступні роки.

**Прогнозні показники видатків зведеного бюджету
за функціональним призначенням**

У 2007–2009 рр. бюджет поєднуватиме соціальну спрямованість зі збільшенням його інвестиційної складової, зокрема частки бюджетних ресурсів на економічний розвиток держави (табл. 5).

Таблиця 5

**Прогнозні показники видатків зведеного бюджету
за функціональним призначенням, млн грн**

Показник	2007	2008	2009	Питома вага у ВВП, %		
				2007	2008	2009
Всього видатків	182879,0	205260,0	230551,0	30,49	30,00	29,63
Всього програмних видатків	179100,3	201428,5	26816,2	29,86	29,44	29,15
Загальнодержавні функції	15894,7	18268,1	20930,9	2,65	2,67	2,69
Оборона	9236,9	10673,5	12294,0	1,54	1,56	1,58
Громадський порядок, безпека та судова влада	12116,0	13957,7	16028,9	2,02	2,04	2,06
Економічна діяльність	26391,2	30446,9	35014,5	4,40	4,45	4,50
Охорона навколишнього природного середовища	1499,5	1778,9	2100,9	0,25	0,26	0,27
Житлово-комунальне господарство	3838,7	4584,1	5446,7	0,64	0,67	0,70
Охорона здоров'я	18953,7	21757,6	24899,2	3,16	3,18	3,20
Духовний та фізичний розвиток	4018,7	4652,6	5368,9	0,67	0,68	0,69
Освіта	35388,2	40504,6	46219,1	5,90	5,92	5,94
Соціальний захист та соціальне забезпечення	51762,7	54804,4	58513,1	8,63	8,01	7,52
Обслуговування державного боргу	3778,7	3831,5	3734,8	0,63	0,56	0,48

Прогнозні показники видатків загального фонду державного бюджету

Прогнозні показники видатків загального фонду державного бюджету узгоджені з показниками зведеного бюджету і враховують необхідність реформування галузей бюджетної сфери, передусім, освіти, охорони здоров'я, оборони та економічної діяльності, зокрема сільського господарства та паливно-енергетичного комплексу (табл. 6).

Таблиця 6

Прогнозні показники видатків загального фонду державного бюджету,
млн грн

Показник	2007	2008	2009	Питома вага у ВВП, %		
				2007	2008	2009
Всього видатків	115941,3	128561,2	143170,4	19,33	18,79	18,40
Всього програмних видатків	85051,6	93872,2	104576,6	14,18	13,72	13,44
Загальнодержавні функції	11396,2	13136,6	15095,1	1,90	1,92	1,94
Оборона	7677,4	8826,2	10115,3	1,28	1,29	1,30
Громадський порядок, безпека та судова влада	10196,6	11768,2	13538,9	1,70	1,72	1,74
Економічна діяльність	11516,2	13410,3	15562,0	1,92	1,96	2,00
Охорона навколишнього природного середовища	659,8	752,6	933,7	0,11	0,11	0,12
Житлово-комунальне господарство	120,0	136,8	155,6	0,02	0,02	0,02
Охорона здоров'я	3958,7	4515,7	5213,3	0,66	0,66	0,67
Духовний та фізичний розвиток	149,5	1710,5	2023,1	0,25	0,25	0,26
Освіта	8877,0	10194,6	11671,5	1,48	1,49	1,50
Соціальний захист та соціальне забезпечення	29150,3	29420,6	30268,1	4,86	4,30	3,89
Міжбюджетні трансферти	27111,0	30857,4	34858,9	4,52	4,51	4,48
Обслуговування державного боргу	3778,7	3831,5	3734,8	0,63	0,56	0,48

Соціальний захист та соціальне забезпечення

У середньостроковій перспективі передбачається реформування системи соціального захисту через посилення цільової спрямованості соціальних програм, поглиблення адресності державної соціальної допомоги, запровадження прогресивної технології обслуговування малозабезпечених громадян, формування єдиної бази даних і реєстру отримувачів всіх видів соціальної допомоги та пільг. Це сприятиме якісному і комплексному обслуговуванню громадян, забезпечить доступ малозабезпечених верств населення до соціальних послуг та уніфікацію підходу при визначенні права на призначення всіх видів соціальної допомоги.

Пріоритетними напрямками державної політики на середньостроковий період передбачається визначити:

- створення рівних можливостей для пенсійного забезпечення громадян незалежно від сфери їх зайнятості та виду діяльності;
- утримання мінімальної трудової пенсії за віком та наявним необхідним стажем роботи на рівні прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

- використання страхових коштів на відновлювальне лікування застрахованих осіб і вагітних жінок за наявності медичного висновку та придбання путівок для оздоровлення дітей із багатодітних та малозабезпечених сімей;
- удосконалення механізмів реєстрації платників страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, сплати таких внесків та порядку надання страхових виплат і соціальних послуг за рахунок страхових коштів;
- запровадження інституту страхових експертів;
- підвищення з урахуванням матеріального стану сім'ї розміру допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
- запровадження єдиного соціального внеску з одночасним зменшенням розміру загальної ставки, створення єдиної системи його збору, обліку і контролю.

Охорона здоров'я

Діяльність у сфері охорони здоров'я спрямована на забезпечення доступної кваліфікованої медичної допомоги кожному громадянину України, запровадження ефективних механізмів фінансування та управління у сфері охорони здоров'я, створення умов для ведення здорового способу життя.

Пріоритетними напрямками державної політики на середньостроковий період передбачається визначити:

- надання кожному громадянину гарантованого переліку безоплатних медичних послуг;
- запровадження єдиної системи показників якості роботи медичних закладів;
- відновлення системи охорони здоров'я в кожному місті та селі;
- зміщення акцентів у фінансуванні охорони здоров'я на користь первинної допомоги;
- запровадження загальнообов'язкового медичного страхування та заохочення до додаткового добровільного медичного страхування;
- сприяння становленню інституту сімейних лікарів;
- створення умов для повноцінної життєдіяльності інвалідів, першочергового оздоровлення ветеранів війни і праці;
- розроблення і впровадження дієвого механізму контролю за виробництвом, імпортом та реалізацією фармацевтичної продукції;
- створення умов для розширення спектра організаційно-правових форм медичних організацій, розвитку недержавного сектора охорони здоров'я.

Освіта

Зростання цінності людського капіталу в суспільстві зумовлює підвищення ролі освіти при визначенні пріоритетів бюджетної політики. На етапі інтеграції в європейський простір актуальною для країни є потреба у високоосвічених спеціалістах з державним мисленням.

Основними напрямками державної політики у середньостроковій перспективі в галузі освіти передбачається визначити:

- запровадження системи державної підтримки для отримання вищої та середньої спеціальної освіти;
- удосконалення системи державного замовлення шляхом поступового переходу до гарантування робочого місця спеціалістам, підготовленим за рахунок державного замовлення; розробку прогнозів потреби у спеціалістах відповідно до середньострокових показників соціально-економічного розвитку України та відповідність планів підготовки спеціалістів за цими прогнозами;
- створення умов для реалізації громадянами України, які тимчасово або постійно проживають за кордоном, права на повну загальну середню освіту, зокрема шляхом використання технологій дистанційного навчання;
- удосконалення наукового супроводження розвитку освіти, збільшення обсягів фінансування наукових досліджень у цій сфері;
- створення національної системи моніторингу якості освіти на основі критеріїв держав – членів Європейського Союзу та забезпечення участі загальноосвітніх навчальних закладів у міжнародних обстеженнях якості освіти;
- проведення реформи оплати праці працівників освіти;
- поліпшення умов проживання та запровадження ефективного механізму забезпечення житлом педагогічних і науково-педагогічних працівників, передусім у сільській місцевості;
- розроблення і впровадження нового покоління вітчизняних, у тому числі електронних, підручників, навчальних посібників та засобів навчання відповідно до сучасного рівня розвитку високих технологій, створення умов для використання у школах Інтернету.

Духовний та фізичний розвиток

Пріоритетними напрямами державної політики у сфері духовного та фізичного розвитку на середньостроковий період є:

- здійснення заходів державної підтримки культури, вітчизняного книговидання та теле- і радіомовлення;
- збереження та відтворення національної культурної спадщини, розвиток музейної справи, збереження та поповнення бібліотечних і архівних фондів;
- здійснення реставраційно-ремонтних робіт на пам'ятках національних та державних історико-культурних та історико-архітектурних заповідників;
- підтримка діяльності національних творчих спілок, творчої молоді;
- удосконалення механізму фінансової підтримки утримання спортивних споруд та здійснення видатків на фізичну культуру і спорт;
- упорядкування правових, соціальних, економічних і організаційних основ фізичної культури і спорту;

- реалізація загальнодержавної програми розвитку національної кіноіндустрії;
- розвиток національного телерадіоінформаційного простору України, формування ринку інформаційних послуг.

Наука

Пріоритетними напрямками розвитку науково-технічного потенціалу у середньостроковій перспективі доцільно визначити:

- розвиток національної науково-дослідної мережі, поступове формування єдиного науково-освітнього простору, сприяння розширенню наукових міжнародних зв'язків, забезпечення доступу до світових електронних бібліотек та інтеграції у світовий науково-освітній простір;
- сприяння науковим дослідженням у сфері інформаційних та високих технологій;
- приведення національного законодавства у сфері інтелектуальної власності у відповідність з міжнародними нормами;
- поступове запровадження механізму фінансової підтримки наукової діяльності шляхом збільшення частки програмно-цільового фінансування на конкурсних засадах;
- посилення взаємозв'язку академічної науки з освітою та пріоритетними напрямками розвитку економіки.

Національна оборона та правопорядок

Політика у сфері оборони та правопорядку спрямовуватиметься на гармонійне поєднання реформування Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів з одночасним вирішенням соціальних проблем військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та членів їх сімей.

У цьому контексті основними завданнями передбачається визначити:

- здійснення комплексу заходів щодо переведення Збройних Сил на контрактну систему (професійну армію);
- оптимізацію чисельності органів управління Збройних Сил;
- спрямування матеріально-технічних і фінансових ресурсів на розв'язання пріоритетних завдань Збройних Сил та інших військових формувань, насамперед на підвищення їх боєздатності та соціальний захист військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та членів їх сімей;
- упорядкування системи грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу;
- удосконалення процедури оборонного планування шляхом розробки відповідних перспективних державних цільових програм;
- реформування оборонно-промислового комплексу з метою збільшення ефективності діючих виробничих потужностей, створення нових технологій для виробництва та модернізації озброєння і військової техніки.

Екологічна безпека

У перспективі акцентуватиметься увага на проведенні політики у сфері екології, спрямованої на охорону навколишнього природного середовища, що передбачає:

- удосконалення системи інституційного забезпечення державного управління у галузі цивільного захисту населення, екологічної безпеки, використання та відтворення природних ресурсів;
- підвищення ролі та відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо питань техногенно-екологічної безпеки, перехід до децентралізації управління у цій сфері;
- стабілізацію та поліпшення екологічного стану, особливо у великих містах і промислових центрах;
- забезпечення стабільного відновлення лісів, збільшення їх площі, збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, охорону рослинного і тваринного світу та лісових екосистем;
- створення та розширення межі існуючих заповідників і національних парків з метою збереження природних комплексів для майбутніх поколінь;
- забезпечення стабілізації стану об'єкта "Укриття", підтримання достатнього рівня його безпеки та перетворення в екологічно безпечну систему.

Економічна діяльність

У середньостроковій перспективі бюджетна політика у сфері економіки спрямовуватиметься на забезпечення економічної безпеки держави, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств, активізацію економічних стимулів, притаманних ринковій економіці. Бюджетні ресурси використовуватимуться лише згідно з визначеними пріоритетами розвитку економіки із застосуванням програмно-цільового методу, що забезпечить ефективність і прозорість. З огляду на інтеграційні процеси, що відбуваються в Україні, така політика повинна узгоджуватися зі стандартами і нормами, існуючими у країнах-членах СОТ. Доцільним є наближення до європейських умов системи субсидування та кредитування відповідних секторів економіки.

Економічним підґрунтям реалізації бюджетної політики у сфері економіки має стати:

- розроблення і виконання державних цільових програм. При цьому буде проведено інвентаризацію діючих програм з метою призупинення тих, що втратили актуальність, і вдосконалення тих, що мають виконуватися у подальшому;
- впровадження пільгового кредитування окремих галузей економіки шляхом застосування механізму часткового відшкодування вартості кредитних ресурсів;
- створення сприятливих умов для розвитку підприємництва, реалізація державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності;
- покращання інвестиційного клімату в державі;

- запровадження нових підходів у проведенні політики капітальних видатків, якісно нових форм спільного інвестування;
- залучення коштів міжнародних фінансових організацій і спрямування їх на пріоритетні інвестиційні проекти;
- активізація діяльності підприємств державного сектора економіки шляхом удосконалення системи фінансового планування та підвищення рівня менеджменту.

Основні акценти при бюджетному фінансуванні економічної діяльності зосереджуватимуться на розвитку таких напрямків, як:

- ракетно-космічна галузь та літакобудування;
- агропромисловий комплекс, фінансове оздоровлення аграрного сектора;
- розвиток паливно-енергетичного комплексу з метою забезпечення енергетичної безпеки держави;
- впровадження високих технологій у пріоритетні галузі економіки;
- поліпшення транспортної інфраструктури із забезпеченням пріоритетного розвитку міжнародних транспортних коридорів та доріг у сільській місцевості.

Житлова політика та житлово-комунальне господарство

Для розв'язання проблеми забезпечення житлом громадян, що потребують поліпшення житлових умов відповідно до законодавства, необхідною є реалізація затверджених програм щодо державної підтримки забезпечення житлом військовослужбовців, молоді, сільських жителів, вчителів, суддів, інвалідів, державних службовців тощо.

Зазначені програми передбачають участь державного та місцевих бюджетів у забезпеченні житлом відповідних категорій населення через реалізацію механізмів пільгового кредитування, а також державного фінансування будівництва (придбання) житла.

Пріоритетними напрямками державної політики на середньостроковий період у сфері житлово-комунального господарства передбачається визначити:

- забезпечення населення житлово-комунальними послугами високого рівня та якості відповідно до вимог національних стандартів, гармонізованих з міжнародними;
- проведення комплексної модернізації та технічного переоснащення підприємств житлово-комунального господарства з метою зменшення ресурсоспоживання і дотримання екологічних нормативів та норм протипожежного захисту;
- створення механізмів здешевлення вартості кредитування під час виконання житлових програм;
- фінансування державних програм щодо забезпечення житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов відповідно до законодавства та соціального захисту з боку держави;
- створення конкурентного середовища на ринку житлово-комунальних послуг;

- зменшення регіональних диспропорцій щодо якості та рівня забезпечення населення житлово-комунальними послугами;
- запровадження ефективної системи державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій у сфері водо-, теплопостачання та водовідведення;
- дотримання державних соціальних стандартів у житлово-комунальному обслуговуванні населення.

На сучасному етапі розвитку державних фінансів необхідним є переосмислення сутності бюджетної системи у процесі регулювання економіки, підвищення теоретико-методологічного рівня бюджетної політики та розробки нової парадигми системи бюджетного регулювання на основі виявлених особливостей бюджетного процесу з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду.

Перспективне бюджетне планування як одна з основних складових державного регулювання економічного і соціального розвитку надає можливість підвищити керованість бюджетним процесом та якість розробки і реалізації бюджетної політики в Україні.